

MISTERIJA JESENJIN (1)

Poeta ruske duše

PIŠE: VITALIJ BEZRUKOV

DVADESET osmog decembra 1925, pre tačno osamdeset godina, u lenjingradskom hotelu "Angleter" nađeno je mrtvo telo velikog ruskog pesnika Sergeja Jesenjina. Njegov buran i plodan život prekinut je u trideset prvoj godini, prema zvaničnoj verziji, samoubistvom. I ta verzija važila je sve do raspada Sovjetskog Saveza. Ali kad su arhivi otvoreni, kad se stručnjacima pružila mogućnost da sprovedu objektivnu istragu, pojavilo se niz pitanja koja ozbiljno stavljaju pod sumnju zvaničnu verziju događaja.

Ispostavilo se da nije bilo nijednog svedoka koji je video pesnika obešenog, da su legendarni stihovi, napisani krvlju: "Do viđenja, družo, do viđenja", nastali mnogo pre te kobne noći i najverovatnije nisu bili posvećeni Erlihu. Povrede na licu nisu nastale od vrele cevi za grejanje, jer te noći grejanja uopšte nije bilo, položaj ruke mrtvog pesnika bi morao da bude drugačiji da je umro od vešanja... i još čitav niz zagonetki na koje ni do današnjeg dana nema odgovora. Ipak, na osnovu istrage pukovnika milicije Eduarda Hlistalova, koji je 15 godina istraživao pesnikovu smrt, Vitalij Bezrukov napisao je knjigu o životu i smrti pesnika kojeg i danas smatraju oličenjem "ruske duše". Po knjizi je snimljena i TV serija koja je izazvala pravu pometnju među poznavateljima pesnikovog života, i onima koji to nisu.

"Novosti" će u nekoliko nastavaka da objave delove romana koji svedoče o odnosima Sergeja Jesenjina s njegovim velikim savremenicima - Lavom Trockim, kojeg pisac direktno optužuje za ubistvo pesnika, Borisom Pasternakom, Vladimirom Majakovskim, Isidorom Dankan.

Knjiga "Sergej Jesenin, istorija jednog ubistva" može da se kupi u knjižarama. Ekskluzivni distributer je "Book bridge".

- Pa, ko ste vi, Jesenjine? Boljševik ili privezak? - i ne sačekavši odgovor, možda ga i ne želeći, poučnim tonom, upitno gledajući kroz stakla naočara u Jesenjina, Trocki je produžio piskavim glasom:
- Na savetovnju CK RKB(b) o pitanjima književne politike, posebna pažnja bila je posvećena odnosu boljševičke partije prema "privescima", i pre svega seoskim pesnicima i piscima. Mi moramo da imamo seljačku književnost. Jasna stvar, moramo i da je usmeravamo.

Stavivši jednu ruku na leđa, a drugom mašući, on je išao napred-nazad ispred Jesenjina, kao da drži predavanje u sali.

MISTERIJA JESENJIN (1)

Poeta ruske duše

PIŠE: VITALIJ BEZRUKOV

DVADESET osmog decembra 1925, pre tačno osamdeset godina, u lenjingradskom hotelu "Angleter"

nađeno je mrtvo telo velikog ruskog pesnika Sergeja Jesenjina. Njegov buran i plodan život prekinut je u trideset prvoj godini, prema zvaničnoj verziji, samoubistvom. I ta verzija važila je sve do raspada Sovjetskog Saveza. Ali kad su arhivi otvoreni, kad se stručnjacima pružila mogućnost da sprovedu objektivnu istragu, pojavilo se niz pitanja koja ozbiljno stavljaju pod sumnju zvaničnu verziju događaja.

Ispostavilo se da nije bilo nijednog svedoka koji je video pesnika obešenog, da su legendarni stihovi, napisani krvlju: "Do viđenja, družo, do viđenja", nastali mnogo pre te kobne noći i najverovatnije nisu bili posvećeni Erlihu. Povrede na licu nisu nastale od vrele cevi za grejanje, jer te noći grejanja uopšte nije bilo, položaj ruke mrtvog pesnika bi morao da bude drugačiji da je umro od vešanja... i još čitav niz zagonetki na koje ni do današnjeg dana nema odgovora. Ipak, na osnovu istrage pukovnika milicije Eduarda Hlistalova, koji je 15 godina istraživao pesnikovu smrt, Vitalij Bezrukov napisao je knjigu o životu i smrti pesnika kojeg i danas smatraju oličenjem "ruske duše". Po knjizi je snimljena i TV serija koja je izazvala pravu pometnju među poznavacima pesnikovog života, i onima koji to nisu. "Novosti" će u nekoliko nastavaka da objave delove romana koji svedoče o odnosima Sergeja Jesenjina s njegovim velikim savremenikima - Lavom Trockim, kojeg pisac direktno optužuje za ubistvo pesnika, Borisom Pasternakom, Vladimirom Majakovskim, Isidorom Dankan.

Knjiga "Sergej Jesenjin, istorija jednog ubistva" može da se kupi u knjižarama. Ekskluzivni distributer je "Book bridge".

- Pa, ko ste vi, Jesenjine? Boljševik ili privezak? - i ne sačekavši odgovor, možda ga i ne želeći, poučnim tonom, upitno gledajući kroz stakla naočara u Jesenjina, Trocki je produžio piskavim glasom:

- Na savetovnju CK RKB(b) o pitanjima književne politike, posebna pažnja bila je posvećena odnosu boljševičke partije prema "privescima", i pre svega seoskim pesnicima i piscima. Mi moramo

da imamo seljačku književnost. Jasna stvar, moramo i da je usmeravamo.

Stavivši jednu ruku na leđa, a drugom mašući, on je išao napred-nazad ispred Jesenjina, kao da drži predavanje u sali.

- Treba li da je gušimo zato što nije proleterska? To je besmisleno... Ali mi smatramo da treba seljake, pod rukovodstvom proleterijata, povesti ka socijalizmu, koristeći sva radikalna revolucionarna sredstva.

Razumete? Radikalna! Ja sam uvek direktno ukazivao na važnost oštre dik-ta-ture proleterijata, neophodnost prinude! Naglašavam - prinude u odnosu na seljaštvo.

- I u oblasti umetničke književnosti? - skrenuo je Jesenjin pažnju na sebe.

I u oblasti književnosti i u drugim ideološkim oblastima! - crni pramen brade Trockog izazovno se trgnuo. - Mi moramo da stvorimo novu književnost koja bi bila siguran oslonac boljševičke vlasti. Nova revolucionarna umetnost mora da postane vaspitač i nastavnik masa... A šta mi imamo? "Ispovest mangupa!" - neočekivano se zaustavi ispred Jesenjina. - Želite da budete "jedro žuto k onom kraju kud nas vali nose"? Neće moći, Jesenjine - zapretio je prstom. - Ja vidim da moja težnja ka daljim revolucionarnim reformama u sferi rada partijsko-državnih organa izaziva strah kod mnogih činovnika naviklih da jedu i piju za troje... Uzgred! Vi ste čitali moj članak "Literarni privesci revolucije"?

Jesenjin je klimnuo glavom.

- Da, Lave Davidoviču!

- To je dobro! Veoma dobro! U njemu kao da su sabrani svi moji članci! Onda razumete o čemu govorim - Trocki je skinuo naočari, ne skinuo, pre bi se reklo strgao, i uperio u Jesenjina oči bele od besa. "Kako on to sa mnom, kao s mačetom? Šta on hoće?", pokušavao je da shvati Jesenjin.

- Ja smatram da je poezija Kljujeva štetna - nastavljao je Trocki, izgovarajući svaku reč kao osudu... - I njegov dalji put - biće daleko od revolucije. Suviše je pun prošlosti. A s vama, Sergeju Aleksandroviču, nije sve tako prosto - ponovo se iskezio... - Od velikog talenta, veća su i očekivanja... Meni se ne dopada vaša

drama "Pugačov". Vaš Jemeljka, njegovi neprijatelji i poklonici - sve sami mažinist...

Jesenjin je hteo da protestuje, ali Trocki ga je zaustavio gestom.

- Pa, ipak, bez obzira na velike primedbe, Sergeju Aleksandroviču, uzimajući u obzir vašu mladost, i ponavljam, veliki talenat, mi vam poklanjamo mogućnost da nastavite rad u novoj književnosti. Pod uslovom da možete da postanete revolucionarni pesnik. A dotle ste, družo Jesenjin, samo privezak revolucije, "žuto jedro", kako ste sami sebe nazvali u "Ispovesti mangupa".

- Iako nisam blizak komunistima, kao romantičar u svojim poemama

- počeo je da se pravda Jesenjin -

ja sam im blizak u mislima... i nadam se da ću, možda, uspeti da im se približim i svojim stvaralaštvom.

MISTERIJA JESENJIN (2)

Poezija i vlast

PIŠE: VITALIJ BEZRUKOV

- JA se, takođe, nadam, prekinuo ga je Trocki. - Zato sam vas i pozvao. Malo je pesnika koji su ostali uz revoluciju... Blumkin me je obavestio da vas je hapsila CK... Koliko ste vremena proveli u zatvoru?

- Osam dna!

- Osam dana?! - zavrteo je sažaljivo glavom. - Za šta vs optužuju?

- Za kontrarevoluciju - odgovorio je Jesenjin.

Trocki je počeo da se cereka kao đavo.

- Sad još i kontrarevolucija?! Idiot!!! Ja znam vaše delo, Jesenjine - počeo je da govori - pažljivo ga pratim... Vi ste hrabar čovek, ponekad nerazumno hrabar, zato ću govoriti s vama onoliko otvoreno koliko mi dozvoljava moj položaj u vlasti.

Jesenjin je postao oprezan: "Pazi se, Sergun!" - setio se Galjinih predavanja.

- Sve te provokacije u vezi s vama... da, da, upravo provokacije i ništa više, ja smatram da je tako -

Trocki je stegao zube - optužbe za antisemitizam pri svakom pijanom skandalu - to je sve izazov meni, Lavu Trockom. Sva ta kampanja protiv Jesenjina i drugih seljačkih pesnika, optužbe za antisemitizam -

rezultat su mog suprotstavljanja trijumviratu Zinovjev - Staljin - Kamenjev. Borba za vlast je dostigla takve visine da su sva sredstva dozvoljena.

- Je ne razumem kome je bilo potrebno i zašto, da u, kako vi kažete, borbi za vlast, diže svu tu buku oko incidenta u pivnici - iskreno je rekao Jesenjin.

- Objasniću prosto - Trocki je prezrivo iskrivio usta. - Moji politički protivnici koje sam nabrojao... i drugi s njima, pored umanjenja mog značaja u istoriji revolucije kao predsedniak Revolucionarnog saveta, kao rukovodioca Oktobarskog ustanka, ne ustručavaju se da igraju i na nacionalnu kartu... Sve u svemu... to što vama pripisuju i beskonačno ponavljaju u novinama, tekstovi o "Židovskoj vlasti"

sračunati su da privuku pažnju naroda i, pre svega, članova partije na to da je počela borba s antisemitizmom... Tim jedva pismenim ljudima predlažu da se zamisle: "Uh, zar se pesnici u pivnici nisu

izrugivali Trockom?! Aha, Nije slučajno što se priča da je Trocki na rečima demokrata, a kada dobije vlast - neće dati da se živi! Ni pivo neće čovek moći mirno da popije!"

Jesenjin se osmehnuo.

- Da, Sergeju Aleksandroviču, a ko će optužiti za antisemitizam Jesenjina o kojem je tako gnevno pisao član CK, drug Lav Sosnovski? Tako vam je to, Sergeju Aleksandroviču.

Jesenjin je odglumio naivnost.

- Svete mi se zato što ste vi tako dobronamerni prema meni?!

- Može da se shvati i tako... primitivno... U kontekstu te borbe, kad partija, kad svaki njen član, lavirajući između vođa, teži istovremeno da bude odan proleterskoj ideologiji... Vaša poezija, Sergeju Aleksandroviču, pojavljuje se kao moneta za potkusurivanje uz pomoć koje, igrajući se prijatelja ili neprijatelja seljaštva, mogu da se zarade poeni u borbi za vlast.

- Zar samo ja? - zbunio se Jesenjin.

- Pa i drugi seljački pesnici. Ali, upravo vas kao najtalentovanijeg od savremenih pesnika, koriste u uzajamnim odnosima između nacija.

- Jebi ga! - otelo se Jesenjinu. - U kakvu sam jamu upao.

Trocki se nasmejao zbog njegove neposrednosti.

- Da, jebi ga! Političke prostitutke! Jasnije ne može da se kaže. U vrtlog... upravo u jamu! Upali ste u nevidljivi vrtlog tajne i prljave borbe za vlast, Sergeju Aleksandroviču. Ali u politici nema sentimentalnosti: "la-la-la..." Ja vas samo molim, ne dajte miliciji ikakvog povoda za takve provokacije.

A u ostalom, mogu da vam pomognem - pogledao je na sat. - Gde se vi šampate?

- "Crvena novost" - odgovorio je Jesenjin.

- Znam. Urednik je Vronski. Dobar časopis. Ja tamo takođe objavljujem svoje tekstove. Istina, tamo je Vardin objavio i oštre napade na mene... Vi ga poznajete? - kao usput, upita Trocki.

- Ne, to jest, ja sam se upoznao s njim preko Ane Berzin, to je bilo u Kremaljskoj bolnici. Uporno mi je savetovao da počnem da radim na temu revolucije i njenih vođa.

- Vođa, naravno, Zinovjeva, Staljina, Kamenjeva, Buharina? - upao je Trocki, - I, šta ste mu odgovorili?

- nastavio je da ga ispituje.

- Nisam pokazao nikakav entuzijazam - odgovorio je Jesenjin.
 - I navukli ste gnev visokog boljševičkog funkcionera?
 - Naprotiv, on mi je čak predložio da delimo njegov velikolepni stan. Trocki je gledao upitno.
- Ali, ja sam odbio, ne želim da imam nikakve obaveze.

MISTERIJA JESENJIN (3)

Pišem kako dišem

Piše: Vitalij BEZRUKOV

- KAO i uvek, postupili ste lakomisleno, Sergeju Aleksandroviču! I uskoro ćete osetiti posledice... -

Prišao je stolu, seo na stolicu, protegnuo se i ne ustručavajući se, široko zevnuo. - Izvinite, nisam se ispavao! Posla preko glave! "Lav oblizuje ralje", podsmešljivo je pomislio Jesenjin. "A zubi su ti veštački..."

I, kao da je pokušavao da zaviri u taj "vrtlog", pitao je s iskrenom strepnjom:

- Lave Davidoviču, molim vas otvoreno... Da li me vi lično smatrate antisemitom?

- Vidi sad! Opet direktno, u glavu... - nije odmah odgovorio Trocki. - Glupost! Znae, Sergeju Aleksandroviču, kad ja ne bih imao moć koju imam, ti Sosnovi, Uustinovi, Buharini, ne bi se ustručavali da me proglase za rusofoba. Odmah bi pitali sa stranica novina i ostalih izdanja: "Možda poreklo Bronštajna Trockog smeta da se poveruje u istorijske mogućnosti ruskog naroda?" Niste vi nikakav antisemit, isto kao što ni ja nikad nisam bio niti ću biti rusofob... - kao da ne odgovara Jesenjinu nego ozbiljnom i strašnom oponentu, Lav Davidovič se ponovo pretvorio u "tribuna", vođu revolucije. -

Prosto funkcioniše sistem koji je Lenjin stvorio za osvajanje i zadržavanje vlasti po svaku cenu. I taj sistem u čijem sam stvaranju i ja učestvovao, uspeo je da sruši rusku imperiju ne zato što je bio bolji i savršeniji, već zato što u izboru sredstava kojima se osvajala vlast nije bilo nikakvih moralnih ograničenja. I ta igra na nacionalnom osećanjima - samo je jedno i ne najgore sredstvo za preživljavanje! - Trocki je pogledao na sat. - I dosta o tome! Hoćete li da izdajete časopis?

- To je tako neočekivano, Lave Nikolajeviču - zaprepastio se Jesenjin, ne očekujući takav obrt.

- Ali, zašto... Zar vam nije dosadilo da zavisite od Voronskih, Ustinovih i drugih, i drugih... Započnite svoj posao! Novac ću ja dati, koliko treba, samo se opredelite s kim ste, Jesenjine! Ali... ako u vašem stvaralaštvu ne dođe do preokreta, vaš politički put će se za mene završiti. Da li ste me razumeli?

- Razumeo - kratko je odgovorio Jesenjin. U njegovim plavim očima blesnule su ledenice, zube je čvrsto stisnuo.

-

I JOŠ, Sergeju Aleksandroviču - nastavio je Trocki tonom trgovca koji je već napravio povoljan ugovor. - Želeo bih da vas ubedim, Jesenjine, da savremeni revolucionar umetnik ne treba da obraća previše pažnje na poteškoće u kojima živi narod, na njegovu siromaštvo ili promašaje vlasti. Pesnik treba da usmerava svoj pogled u budućnost, u ono vreme kad će svetska revolucija objediniti sve narode u jednu srećnu porodicu. Vi treba da dajete ljudima nadu da njihova iskušenja i patnje neće biti beskonačni. Evo, ja lično... Ja nemam merkantilnih briga o svom sopstvenom ognjištu! (Tu je Jesenjin nehotice pogledao ogroman kabinet Trockog.) Budite i vi iznad banalnog i radite za svetlu budućnost.

- Shvatio sam - tvrdoglavo naklonivši glavu kao pred tuču, ponovio je Jesenjin.

- Šta ste shvatili?

- Ja... Ja sam Božja svirala! - izgovorio je Jesenjin očajno.

Trocki je ponovo umorno skinuo naočari:

- Sad ja ništa ne razumem. Šta znači: "Božja svirala"?

- Ja nisam pobornik ničije književne politike. Ja imam sopstvenu. Samo ja! Pišem kako dišem.

Kao što govore seljaci kod nas u Konstantinovu, "šta udahnem, to i izdahnem". Razumete, Lave Davidoviču? Seljak na severu neće posaditi ispod svog prozora kiparis jer zna zakon koji mu je priroda došapnula poretkom stvari i pojava. "Ovaj `seljak u cilindru nije tako prost... Očigledno, ma koliko hranio vuka, on u šumu gleda", prošlo je Trockom kroz glavu.

- Šta da se radi... Dišite, Jesenjin, dišite... Samo nemojte slučajno da se ugušite. To je sve!

Do viđenja! Uzdram se u vašu seljačku bistrinu. Nadam se da će vam ona pokazati "šta da udišete i šta da izdišete". Obraćajte se

direktno meni ili Blumkinu. O našem razgovoru nikome ne "izdište". Čak ni Benislavskoj... Dobra devojka. Slušao sam o njoj od svog sina, Lava Sedova... Eh, mladost, mladost! Do viđenja, Jesenjin - opraštao se Trocki, demonstrativno stavivši ruke iza leđa. I dodao je za pesnikom koji je odlazio lakim korakom: - Bilo bi vam bolje da odete iz Moskve, ako se ukaže takva mogućnost.

MISTERIJA JESENJIN (4)

Sergej, nisi spomenik

Piše: Vitalij Bezrukov OD prvih dana poznanstva s Jesenjinom, Pasternak je pokazivao za njega veliko interesovanje. Pri svakom susretu je očekivao da će Jesenjin obavezno da lupi po glavi i njega i druge mlade pesnike nečim neočekivanim što izaziva složeni osećaj oduševljenja pomešan sa zavišću, čuđenje pred ogromnim talentom Jesenjina, i istovremeno duboko nezadovoljstvo. Hteli ne hteli, svi su oni suparnici na poetskom Parnasu.

- Jesenjin! - progovorio je Pasternak kada su svi prestali da se smeju. - Čuo sam da vi ovde dajete ocenu stvaralaštva celog poetskog bratstva. - Okrenuo se prema mladim pesnicima.

- Evo, Bezimenski, Utkin, Altauzen, pa i druga pesnička omladina, verujem da odavno želi da čuje šta vi mislite o njihovoj poeziji?

- Prestanite, Borise! Ne pretvarajte se! Vi znate šta on misli! - slože se Sobolj i Kusikov.

- Ja znam! I oni znaju! - nije se dao Pasternak. - Ali ne iza leđa, već ovde, pred svima! Neka kaže da svi čuju!

Jesenjin je lagano ustao. Kusikov mu se obesio o rukav pokušavajući da zadrži druga: "Nemoj, Sergeju!" - ali Jesenjin je oštro istragao ruku.

- Ovde! Pred svima! I glasno! Reći ću - počeo je da govori Jesenjin jedva zadržavajući bes. - Vaši stihovi, Pasternak - vi valjda želite da čujete, šta o njima mislim? - pa evo, ja vaše stihove ne mogu da podnesem! Sva vaša poezija potrebna je samo ograničenom krugu čitalaca... zato što su vaši stihovi...

zamuckivanje. Za-muc-ki-vanje! Njih niko ne razume. Narod vas nikad neće priznati - nisam ironičan i ne šalim se!

Pasternak je ispio svoje vino i pažljivo spustio čašu na sto.

- Da ste vi, Sergeju Aleksandroviču, obrazovaniji, znali biste kako je opasno igrati se rečju "narod".

Postojao je jedan pisac, Kukolnik, za kojeg, ubeđen sam, vi niste nikad čuli. I njemu se, takođe, činilo da je on znamenitost koju je priznao narod. A ispostavilo se: "P-u-u-k" - napravio je zvuk usnama.

Mnogi su se nasmejali, a mladi pesnici koji su pažljivo pratili njihovu raspravu, počeli su da aplaudiraju.

- Ne boj se, Borja! O Kukolniku znam ništa manje od tebe. Ali znam i to da će naši potomci govoriti: "Pasternak? Pesnik? Ne znam, ali evo, travu pasternak znamo i volimo." To se tiče i vaše poezije.

- Bravo, Učitelju! - dreknuo je Pribludni. - Trava si ti, Pasternak. Pelin gorki!

- A što se tiče mladih sovjetskih talenata koje ste pomenuli - Jesenjin je pogledao pesnike koji su prišli bliže - ovih je I` - Bezimenski, Utkin... ko je još tamo?.. Oni su garda netaleantovanosti koja se skuplja na njivi ruske pismenosti i maše svakog puta kad zatreba svojim jevre...

Kusikov je opet povukao Jesenjina, ali on ga je ljutito odgurno i nastavio:

- Svojim... jevrejskim poreklom. To je banda! Druga reč za njih ne postoji. Solidarni i drski i kao ljudi i kao književnici... Tako im prenesite! Evo, opkolili su nas! A ti!.. Ti! Pasternak!!! - Jesenjin je stegao pesnice. - Kao pasternak ćeš i živeti!

Poslednje reči su se učinile Pasternaku uvredljivije od svih. On je takođe skočio.

- A ti nisi spomenik!.. Sergeju... Aleksandroviču, zato što ti nisi Aleksandar Sergejevič (Puškin, prim.prev) - viknuo je on piskavo i bacio na Jesenjina izgužvanu maramicu kojom je brisao svoje oznojene dlanove.

Taj ružni teatralni gest razveselio je Jesenjina.

- Ako sam dobro shvatio, pozivaš me na dvoboj, Pasternak? - rekao je on, osvrćući se oko sebe kao da sve prisutne poziva za svedoke. - Dobro! Dvoboj - to je lepo! Primam izazov! Iako nisam Aleksandar Sergejevič.

- Kakav dvoboj! Šta je tebi? - zbunio se Pasternak.

- Daj pesnicama... hajdemo napolje i pošteno, samo nas dvojica. Dvoboj! Šta je, usrao si se?

Kao i uvek i svuda, gomila sita hleba, traži igara. Tako je i sada, u kafeu, publika koja je radoznalo pratila skandal, počela da ih bodri:

- Ura! Dvoboj! Dvoboj! Puškin i Dantes! Pesnicama! Genijalno!
Bravo, Jesenjin - Puškin, Pasternak -

Dantes. Kukavica! Kukavica! Kukavica!

- Dobro! Idemo! - složio se Pasternak - ti misliš da ja ne umem da se bijem, - hrabrio se on, idući za Jesenjinom prema zadnjem izlazu u dvorište - ali treba da uzmemo i sekundante, to je dvoboj, a ne tuča!

- Koji će nam svedoci? - zastao je Jesenjin. - Hoćeš da sutra u novinama izađe: "Pijani Jesenjin prebio Pasternaka"? Dobro, neka te đavo nosi, uzmi sekundante... samo dva.

BUDNI PRIBLUDNI

- DA li vi to Jesenjina puštate samog? - prošaputala je jedna od devojaka na uvo Pribludnom.

- Ja sam s tobom, Učitelju! - rekao je Pribludni, ali ga je Jesenjin zaustavio:

- Hvala! Ne treba, Ivane! Idem sam! Neću da se navikavam. - I zaturivši kapu na potiljak, nestade u hodniku.

- Ako zatreba, ja sam ovde! - viknuo je Pribludni za njim, i videvši kako je pet Pasternakovih ljudi krenulo u hodnik, pregradio im put.

- Kuda, kurve! Učitelj je rekao: samo dva sekundanta... Znači, dva! A ostali - nazad! Inače, pošto sam u građanskom ratu učestvovao zajedno s Buđonim, svima ću vam otkinuti glave!

MISTERIJA JESENJIN (5)

Dvoboj na snegu

UZEVŠI gitaru, Kusikov je seo na stolicu zagrativši leđima hodnik kojim su otišli pesnici i nervozno prebirajući po strunama, nešto zapevao. Devojke su sele pred njega.

- Ne bojte se, družo Sandro. Mi ćemo vam pomoći, ako zatreba. Za Jesenjinu ćemo svima iskopati oči!

Dvorište na koje je izlazio zadnji izlaz kafea "Domino" bilo je pod snegom. Mećava je trajala do pre samo jedan sat. Nebo je sad bilo čisto. Mutna lampica osvetljavala je mali prostor oko ulaza.

Jesenjin je izašao jedva otvorivši vrata i zaustavio se osvrćući se oko sebe.

Stajao je prisluškujući nekoliko trenutaka, onda se odlučno uputio prema obližnjem smetu i iz sve snage bacio se na njega unazad. "Sigurno je tako i Puškin u Crnoj reci", palo mu je na pamet.

Jesenjin je ležao na snežnoj perini gledajući u nebo obojeno crvenilom zalazajućeg sunca. U sećanju su se javili stihovi drugog velikog duelanta. "Nad Moskvom velikom zlatoglavom,

Nad zidom kremaljskim belokamenim...

Crvena zora sviće...

O zašto se ti, crvena zoro, budiš?

Kakvoj se radosti nadaš?"

- Šta to mrmljaš, seljačino rjazanjska? - začuo je Jesenjin. Pogledao je prema ulazu. Na vratima je stajao Pasternak s dva sekundanta. - Bogu se moliš? - izazivao ga je.

Jesenjin je ustao i kapom počeo da otresa sa sebe sneg krenuvši im u susret.

- "Kako su dolazili, spremali se

Uspešni borci moskovski...

...u boj pesnicama

da se provedu za praznik, da se uteše"

- zvonko je recitovao Jesenjin Ljermontovljeve stihove, gurajući nogama sneg na sve strane.

- Šta ste stali, gospodo? Sekundanti je...! To je vaš posao - da pripremite mesto za dvoboj!

Mladi pesnici su brzo počeli da, isto kao Jesenjin, nogama raščičavaju sredinu dvorišta. Kada je bilo gotovo, Bezimenski i

Utkin, oni o kojima je tako neprijatno govorio Jesenjin, stali su sa strane.

- I ti si, naravno, Kalašnjikov, "mladi trgovac, uspešni borac"? - prihvatio je Pasternak ljermontovsku temu, još uvek ne verujući u ozbiljnost "dvoboja" nadajući se da će se ovde, na mrazu, Jesenjin ohladiti i da će se sve pretvoriti u šalu.

ALI, Jesenjin je skinuo kaput i kapu, bacio ih pored sebe na gomilu snega i stao u centar ugažene površine. Pogledavši na sekundante koji su ga okružili sa desne i leve strane, ne žureći je izvadio kutiju cigareta "safo", zapalio jednu i izazovno izbacio stub dima prema protivniku, a onda prezrivo pljucnuo kroz zube.

-
Šta čekamo, Kiribeviču? - pitao je Jesenjin, namerno naglašavajući r kao Jevreji.

Pasternak je skinuo kaput, dao ga Bezimenskom koji je uslužno priskočio i neodlučno koraknuo prema Jesenjinu.

- Kako ćemo se tući? Ozbiljno? Do krvi? Tako treba, obećavam za praznik. Pustiću te kad počneš da moliš - hrabrio se on.

Čučnuvši nekoliko puta i mahnuvši rukom, počeo je da skače oko Jesenjina kao bokser na ringu. A Jesenjin je stajao pučkajući cigaretom stegnutom u zubima, široko rastavivši noge i gurnuvši ruke u džepove od pantalona i povremeno, namršteno gledao u Pasternaka i njegove sekundante kao da predoseća da bitka neće biti "jedan na jedan".

- Nije vreme za šalu - klimnuo je glavom na sekundante. Izašao sam ti na dvoboj, ja basurmanski sin. Na strašni boj, na poslednji boj.

- Dosta lirike, Jesenjine! - naljutio se Bezimenski. - Ostavi svoje stihice za prostitutke. Hajde, tucite se!

- Pokaži mu, Borise! - podržao je Utkin druga. - Nemoj više da ga maziš, inače će opet početi svoju liriku...

HAJDE, UDRI ME...

- HAJDE, hajde, udari me u lice! - koraknuo je Jesenjin prema Pasternaku koji je odskočio.

Ižvakao je ugašenu cigaretu i pljunuo je u lice protivnika. Pasternak je obrisao lice rukavom i s uzvikom: "Svinjo!", uhvatio kovrdžavu

Jesenjinovu kosu. Spustivši mu glavu, počeo je kolenom da ga udara u lice.

- Evo ti! Na! Tražio si u lice? Evo! Svinjo, seljačka! Na! Na! Evo ti. Evo ti, gade!!!

Videvši takvo preimućstvo, sekundanti su likovali.

- Tako, Borise! Tako! S prostakom se ne može drugačije! - urlao je Utkin.

- Bravo, Borja! Neka zapamti naše! Odlično! Daj mu i za nas! - ponavljao je Bezimenski, očigledno želeći da učestvuje u tuči.

Pasternak se zaustavio, držeći Jesenjina za kosu, celim telom je bio nagnut nad njim.

- Pa, šta je, je l' dosta? Ili hoćeš još, junačino?

-

MISTERIJA JESENJIN (6)

Agent prekida tuču "ONO što je suđeno, to će se desiti, boriću se za pravdu do poslednjeg dana!", kazao je Jesenjina i isljpunuo krv iz razbijenih usta.

Pasternak je opet hteo da ga udari kolenom u lice, ali je Jesenjina uspeo da ga uhvati za nogu jednom rukom. Izvio se, spremio - i neočekivano uhvatio Pasternaka za mošnice.

- Joj! Joj! Bože moj! - zakreštao je Pasternak. - Boli! Pusti, Jesenjine, svinjo! Pusti. Joj, dosta, neću više! Joj, bože moj! - kukao je Pasternak.

Oba "sekundanta" su se bacila na Jesenjina, počeli su da ga tuku gde stignu.

Jesenjin ih je besno odbijao nogama, nastavljajući da čvrsto drži protivnika za muški ponos. Niko u žaru borbe nije primetio da se na vratima pojavio islednik u kožnoj jakni. Najpre je samo gledao tuču, a onda je stavio bokser na ruku i osvrnuvši se oko sebe, hteo da udari Jesenjina. U tom trenutku su lupila vrata i u dvorište je utrčala Benislavska a s njom i Jesenjina sestra Kaća s Nasetkinom i Pribludnim.

- Sergeju! - očajno je zavikala Benislavska. - Prestanite odmah!

Ona je odvažno krenula prema onima koji se tuku i obesila se oko vrata Bezimenskom. On se, ne očekujući takav napad, okliznuo i pao. Nasetkin je oborio Utkina, jednostavno mu postavivši nogu.

- Serjoža, mili, šta je to? Zašto se tučete? - vukla je Kaća brata za ramena.

Jesenjin je otvorio pesnicu, i Pasternak je, pavši na kolena i zgrčivši se od bola, legao u sneg.

- Dosta! Kakva je to tuča?! - zavikao je čekist, neprimetno sakrivši bokser u džep.

- To nije tuča, to je dvoboj! - štucnuvši, oduševljeno je rekao Pribludni.

- Kakav dvoboj? Jesi li poludeo? - uznemirio se Nasetkin.

- Pa ja sam vam rekao - pravi!... Pesnicama... Jesenjin ga je sam izazvao!... - veselio se Pribludni.

- Dosta, pokažite dokumenta! - preteći je zatražio čekist.

- Ja sam sekretar VČK Benislavska - pružila je Galja svoja dokumenta. - A ovaj kojeg su ti nitkovi tukli je poznati sovjetski pesnik Sergej Jesenjin.

- A ja sam njegova sestra, Katarina Jesenjin - dodala je Kaća, pomažući Nasetkinu da podigne Jesenjina. - A ovo je moj muž, pesnik Vasilij Nasetkin.

- Serjoženka, bože moj, zašto su te napali?! - počela je ona da otresa brata i briše mu krv sa lica.

- Pokazao sam im! ... - osmehnuo se Jesenjin razbijenim ustima. Uzeo je pregršt snega, i istrljao njime lice. Ponovo je uzeo sneg i stavivši u usta počeo da žvaće i pljuje okrvavljenu kašicu. - Pokazao sam im! - ponovo je rekao.

- Razumem! Pijana tuča - čekist je vratio dokumenta Benislavskoj. - Šta niste podelili građanin Jesenjin?

- Rusiju!... Rusiju nismo podelili! - rekao je ozbiljno Jesenjin, trudeći se da ugura ruku u rukav kaputa kojeg su Nasetkin i Galja pokušavali da mu obuku.

- A vi? - obratio se čekist Pasternaku i njegovim sekundantima. - Nije vas sramota? Trojica na jednog!

Dobro što sam slučajno svratio... Moglo je sve da se završi ubistvom... pijana tuča.

- Sam je kriv! On je prvi počeo! Evo, ja imam sekunda... to jest svedoke... mlade pesnike... Utkin i Bezimenski - počeo je vatreno da se pravda Pasternak - ja sam pesnik Pasternak...

- Nisam čuo za takvoga - prekinuo ga je čekist. - Jesenjina sam čitao, "Ispovest mangupa".

Jesenjin se neočekivano nasmejao, tako veselo, zarazno, da su svi prisutni nevoljno počeli da se smeškaju, ni sami još ne znajući zašto.

- Pasternak, ti si pesnik, veliki, nema šta. A on ti je - Jesenjin se udario po šlicu - on ti je, avaj, tako mali... ja sam slušao da vam ga obrezuju, ali da je to tako... Jedva sam uhvatio!

Tu su svi počeli da se kikoću, čak i Pasternakovi sekundanti.

- Svinja! - zviznuo je Pasternak i ponovo se bacio na Jesenjina, ali Ivan Pribludni, smejući se na sav glas, pregradio mu je put.

- Jesi li video ovo? - gurnuo je pod nos Pasternaku svoju pesnicu. - Ako te dohvatim, i tebe i tvoje sekundante... Ti mene znaš... ja sam kod Buđonog... tokom celog rata skidao glave belima...

- Dosta! - viknuo je čekist, uzimajući pištolj. - Stojte svi! Drugarice Benislavska, ja ću da odvedem ovu trojicu... ili će ponovo početi... A vi druga Jesenjina.

- Hvala, družo! Sve će biti u redu.

- Idemo, građani pesnici... mali i veliki... hajde, marš odavde!...

-

MISTERIJA JESENJIN (7)

Pijanka sa Isidorom

ATELJE umetnika Jakulova nalazio se na poslednjem spratu zgrade broj 10 na Boljšoj sadovoj. Bio je do vrha napunjen slikama, najavama pozorišnih predstava, svuda okolo stajalo je mnogo figura i statua. Na podu je bio ogroman persijski tepih. Nameštaj je bio skroman: nekoliko stolova i taburea zatrpanih bojama. Pored velikog prozora bio je štafelaj. Neobično dugačak, nizak sto napravljen po narudžbini Jakulova, bio je natrpan bocama vina, raznovrsnim čašama i jednostavnom zakuskom. Luk sa zavesom boje trule višnje skrivao je od tuđih očiju malu udobnu sobu s velikim ležajem, dve meke fotelje u ćoškovima i malim stolom između njih. Boemska žurka bila je na vrhuncu: dim je, kako se kaže, mogao nožem da se seče, svi su u isto vreme govorili i niko nikoga nije slušao; odjekivale su eksplozije bezrazložnog smeha.

Pijani Sandro Kusikov i Marijengof igrali su dame - onaj ko izgubi morao je da govori svoje stihove.

Ispred zavese stajao je Jesenjin okružen obožavateljkaama sumnjive reputacije, poznatim glumcima i glumcima iz pozorišta Tairova koji su se smestili na tepihu kao gledaoci u parteru s čašama i cigaretama u ruci i gledali svog idola. A on je, svirajući na harmonici, pevao i poigravao: "Vezi, harmoniko. Čama mori... Čama...

S pristiju se lije zvuk u valu tamnom
Lumpuj sa mnom, ti mešino sramna.
Lumpuj sa mnom
Obljubiće te, uprljaće sasvim
Ta stiskanja muška.
Zašto gledaš tako tim izbljuvkom plavim?
Zar te svrbi njuška?"

Jesenjinovi stihovi su se lepo slagali s muzikom. Zasnirao je pesmu! Gorku i očajnu. Izgledalo je da se sve poniženje zbog Zinaide Rajh ulilo u te stihove: "Nisam tebe prvu od žena oprobò,

Znam žene ko groš:
Ali sa strvinom poput tebe, s tobom,
Nisam nikad još."

NIKO od prisutnih, pa ni sam domaćin, obuzeti Jesenjinovim nastupom, nisu приметili kako je u atelje tiho ušla Isidora Dankan u pratnji svog menadžera Snajdera. On je želeo da privuče opštu

pažnju zbog dolaska zvezde, ali ga je Isidora zadržala odlučnim gestom. Začudoeno i s neskrivenim oduševljenjem posmatrala je Jesenjina koji je pevao i igrao. Njegov mangupski izgled, vatrene oči, tužni zvuci harmonike, ošamutili su Isidoru. Pauzu koja je nastala pošto je začutala harmonika, ona je prva narušila.

- Bravo! Bravo, družo! Bravo! - aplaudirala je pružajući prema njemu svoje ruke genijalne balerine.

Jesenjin je zanemio gledajući stasitu ženu odlične figure i veoma lepog lica. Svi su se okrenuli, počeli da viču, poskakali s mesta i oduševljeno okružili Isidoru:

- Gospode, stvarno? Lično Isidora! Ura, Isidora! Živela Isidora! Žorž, zašto nisi rekao da će doći lično Isidora?

Neobično ponosan što je Isidora, koju je pozvao preko Šnajdera, ipak došla u studio, Jakulov se užurbao pokušavajući da napravi kakav-takav red na stolu.

- Isidora, najzad! A ja sam mislio da nećete doći!

Marijengof i Kusikov su, trudeći se da nadmaše jedan drugog po galantnosti, pomagali Isidori da skine kapu i šešir s velikim obodom. Šnajder je bučno otvorio bocu šampanjca koju je doneo i sipajući u čaše počeo da govori engleski:

- Isidora! Upoznajte se: ovo su moskovski umetnici, pesnici, glumci... Boemi! Pozorište!

- Boemi! Karašo (harašo, rus. dobro)! Lublu (ljublju, rus. volim)! Ja jest bogema! - govorila je ona kotrljajući ruske reči i nastavljajući da netremice gleda Jesenjina.

Jakulov je stavio na fini poslužavnik čašu vina i prišao Isidori:

- Mis Dankan, treba piti! Drink! Običaj! Do dna!

- Drink! Karašo! Drug! - Isidora se elegantno poklonila i uzela čašu.

Svi su zapevali: "Dunja! Dunja! Dunja!

Dunja, pij do dna!

Pij do dna, pij do dna!..."

POLJUBAC PESNIKU

ISIDORA je lagano ispila tačno pola čaše, neočekivano prišla Jesenjina i pružila mu čašu.

- Drink! Karašo! Drug! Bruderšaft, do you njant (do dna, hoćete li)?, dodala je na nemačko-engleskom, pošto je potrošila čitav svoj fond ruskih reči.

Jesenjin je kao začaran ispustio harmoniku, uzeo čašu i jednim gutljajem je ispio.

Isidora je, gurnuvši prste u njegovu kosu, prišla i strasno ga poljubila.

- Zlatna glava! Zlatna glava! Anđeo! - prošaputala je kad se odvojila od njega.

MISTERIJA JESENJIN (8)

U vrtlogu strasti

PIŠE: VITALIJ BEZRUKOV

POZNATA balerina Isidora Dankan, kraljica plesa, koja je osvojila svojom umetnošću Evropu i Ameriku, bila je jedan od malog broja zapadnih intelektualaca, pisaca, umetnika, pozorišnih radnika koji su umorni od sitog američkog i evropskog života videli u ruskoj revoluciji svež vetar. Ona je poverovala da se na ogromnom prostoru Rusije stvara nova svetska budućnost.

- Ja hoću da igram za mase, za radne ljude kojima je potrebna moja umetnost... Hoću za njih da igram besplatno. Želim da radim za budućnost ruske revolucije i njene dece.

Očinjena tim idealima, došla je u Moskvu uopšte ne pretpostavljajući da će ovde, jedne tople jesenje večeri, da sretne svoju sudbinu, svoju poslednju ljubav, svog jedinog zakonitog muža - velikog ruskog pesnika Sergeja Jesenjina.

A on? On se još ranije zaljubio u slavu Isidore Dankan, ali kad je konačno video tu očaravajuću ženu, silno ju je poželeo. U njemu je planula nezadrživa strast. I misli i osećanja toliko su se prepleli da su shvatili jedno drugo bez reči. "Evo, to je žena kakva mi je potrebna. Ona može da postane moja muza." "Šta on to govori? Ne, ne govori - nežno peva? Zlatna glava?" "Divna je... kako nežno miluje moju kosu. Koliko toplote i ljubavi isijavaju njene oči, njen glas, njene ruke, usne!" "Njegove usne... čisto plavetnilo očiju... Kako je prekrasno građen! Kako su proporcionalne linije njegovog tela!" "Kako je ona prekrasna! Boginja! Bronzana boginja!... Šta je to sa mnom? Šta me to privlači! Vuče me kao u vrtlog!" "Kako je mlad! Moj bog! Koliko je mlađi od mene? Ako je... Godine i duša nisu uvek vršnjaci... A njegova duša... O kako je ona duboka... kao jama! On me privlači! Nemam snage da se suprotstavim!"

I Isidora je ponovo poljubila Jesenjina. Pripijeni jedno uz drugo, oni su se spustili na kolena. Jesenjina, obuhvativši njeno prekrasno telo, počeo je bukvalno da kida Isidoru, kao da želi da je usisa u sebe, da se slije s njom u jedno.

- No! No! - s mukom se otrgla iz njegovog zagrljaja, ustala i pružila mu ruke. Tako su nastavili da stoje držeći se za ruke, gledajući jedno drugo u oči! Sve je iščezlo, samo su ostali njih dvoje! On i ona!

- Hej, Isidora! Ukrotila si našeg Sergeja - našalio se neko od gostiju.

- Nije baš jasno, ko je koga ukrotio! - usprotivio se Kusikov.

Ona je sedeći na krevetu, sladostrasno uronila ruku u zlatne Jesenjine kovrdže, a on je sedeo na tepihu pored njenih nogu i recitovao, ne odvajajući pogled od njenih malih nežnih usana.

Al' ipak ti mi nežnost daj

U strasti poljupca što vara,

Nek srce večno sanja maj

I s onom drugom razgovara.

I mada nije ništa razumela od onoga što je Jesenjin govorio, muzika njegovih stihova začarala ju je.

Isidora je svom svojom dušom osećala da je pred njom - genije!

Učesnici zabave su posle ponoći narušili njihovu osamljenost:

- Ples! Isidora! Ples! "Internacionala!" - tražili su oni, skandirajući. - Ustajte, vi zemaljsko roblje, vi sužnji koje mori glad - pevali su svi zajedno.

Isidora je poljubila Jesenjina u glavu:

- Genije! Ti si genije! - Graciozno je ustala s kreveta i obuhvatila carskim pogledom ceo atelje i polupijane goste. - No! Net karašo! - odmahнула je glavom. - Odmah kočijaša, idemo kod mene na Perečistenku! Tamo će igrati Isidora Dankan. Prevedite, Šnajder! - rekla je na engleskom.

Šnajder je uslužno preveo:

- Isidora sve poziva u svoju kuću na Perečistenki. Tamo će vam plesati.

- Yes, yes! Igrati! Igrati! - potvrdila je Isidora, oblačeći kaput i kapu koje joj je pružio Jakulov. Uzevši Jesenjina pod ruku, šaljivo omotavši njega i sebe dugačkim lakim šalom, Isidora ga je srećna i oduševljena, povukla za sobom. - Moj darling! Zlatna glava! Mon amour!

Sergej Jesenjin, pijan, da li od vina ili od Isidore, blaženo se osmehujući, povinovao se i pratio ju je u stopu.

- Gotov je, propao je Jesenjin. Vodi našeg genija kao telence na uzici! - pakosno je rekao Marijengof. -

Amur Jesenjin! Anđelak s krilima! - gundao je podižući harmoniku s poda.

- Zavidiš mu? Krivo ti je što boginja plesa nije tebe izabrala? - rekao je Kusikov.

Ali njihovo bockanje više niko nije slušao. Cela gomila gostiju koja je pevala iz sveg glasa "Internacionalu", na radost usnulih komšija, krenula je napolje. Bilo je sasvim svetlo kad su izašli na ulicu. Zaustavivši jedini fijaker koji se tako rano kretao ulicom, u njega su seli Isidora i Jesenjin, a Šnajderu nije preostalo ništa drugo nego da sedne napred, pored kočijaša.

Ostali su pošli pešice u nadi da će usput da uhvate još neko prevozno sredstvo.

Prošavši kroz Sadovu, kočijaš je skrenuo na Perečistenku. Konjić je jedva išao po kaldrmi, povremeno se spotičući i drmajuci kočiju, ali Isidora i Jesenjin to uopšte nisu osećali. Ona je dremala, udobno se smestivši na Jesenjinovom ramenu i bila je savršeno srećna. I Jesenjin je zatvorio oči, ali ih je povremeno otvarao i gledao njeno lice ispod svog obraza. Kočijašu zagrejanim zracima izlazećeg sunca takođe je padala glava, i on je opustio dizgine.

VENČANJE

- EJ, oče! Šta radiš, venčavaš nas, šta li? Otvori oči? Već treći put obilaziš oko crkve, kao oko analoja!

- prebacivao je Šnajder, drmajuci kočijaša za rame.

Jesenjin se, shvativši o čemu se radi, radosno nasmejao, pokazujući Isidori crkvu pored koje su prolazili:

- Venčao nas! Razumeš? Svadba! Ti i ja smo venčani!

Kad joj je Šnajder preveo, ona se sa srećnim osmehom ponovo privila uz Jesenjina.

MISTERIJA JESENJIN (9)

Ples za Sergeja

Piše: Vitalij Bezrukov

KOČIJA se zaustavila na Perečistenki, pored raskošne kuće koju je sovjetska vlada dodelila Isidori i njenoj školi. Jesenjin je pružio Isidori ruku. Popeli su se stepenicama i ušli u kuću. Od te noći, tačnije, od tog sunčanog jutra Jesenjin je počeo da živi kod Isidore. I već posle pola sata, pošto su se brzo obukli, primili su vesele boeme koji su stigli za njima. Gosti su oduševljeno i sa zavišću razgledali ogromnu salu, seli u meke fotelje ili na prostrti čupavi tepih. Šnajder je pružio svima po čašu šampanjca, i otvorio veliku bombonjeru.

- One moment! Tango! - Isidora je dohvatila ploču i dala je Kusikovu. - Tango! Argentinski tango!

Please! - a sama se sakrila iza zavese. Kusikov je otvorio gramofon, zavrteo ručicu i stavio ploču.

Začuli su se zvuci argentinskog tanga.

I kao da je želeo da pomogne Isidori, Jesenjin je razvukao talijanku i zasvirao tango, ali tako sigurno, široko razvlačeći meh harmonike, da je izgledalo kao da je sama Rusija raširila svoju dušu, primajući u zagrljaj tu beskonačno talentovanu i nesrećnu strankinju.

Isidora je plesala tango apaš, čudnu i prekrasnu igru. Uzano roze "telo" šala izvijalo se u nežnim rukama. Ona mu je lomila kičmu, drhtavim prstima surovo stezala grlo. Tragično je zviždala okrugla svilena glava tkanine. Ona je plesala ispred Jesenjina koji je već bio njen gospodar, naredbodavac.

Njemu je ona, kao pas, lizala ruku...

Isidora je završila ples ispruživši na tepihu ispred Jesenjina šal i sama se spustila pored njega.

Ja lublu Jezenin! - zagrcnuto se uvijala oko njegovih nogu. Jesenjin nije video više ništa osim njenog napaćenog lica oblivenog suzama. Ostavio je harmoniku, podigao svoju Isidoru na ruke i pažljivo je stežući, proneo pored njih, kao da želi da je zaštiti od tih pijanih, halapljivih i skaradnih ljudi.

- Ja sam s tobom, Isidora! Ja sam s tobom, voljena! Ne boj se, ja sam s tobom!

- Jezenin! Jezenin! - mrmljala je Isidora kad se probudila tražeći ga pored sebe u krevetu. - Jezenin? -

Ne našavši ga, naglo se podigla, zabrinuto se osvrnula, izvukla se iz kreveta i ogrnuvši poluprozirnu kućnu haljinu, potrčala prema vratima i provirila. U susednoj sobi, za ogromnim pisaćim stolom, obučen u šareni kućnu mantil, u papučama na bosu nogu, saginjući se prema stonj lampi, sedeo je Jesenjin i usredsređeno pisao.

ISIDORA se srećno osmehnula i na prstima, graciozno ljuljajući bedrima, prišla, nežno zagrlila Jesenjina oko vrata.

- Jezenin! - rekla je. - Zašto si otišao? Zašto ne spavati? Isidora se ne dopada kao žena?

Odgurnuvši ispisane papire, ona je sela ispred njega na sto, izazovno privlačna.

Jesenjin se s razumevanjem osmehnuo:

- Dopada se žena, Isidora! Dopada! - milovao joj je bedra. - Ali ja sam radio, Isidora! Pisao stihove!

Nadahnuće je naišlo i ja sam se probudio! Evo! - pružio joj je jedan papir.

Isidora je uzela i kao majmunče iz basni Krilova pokušala da shvati nepoznata slova.

Čas ih je izmicala, škiljeći očima, čas privlačila, čas udisala miris mastila.

- Karašo! Jes! Jezenin! Bajron!

Jesenjin se oduševljeno smejao.

- Kako si ti smešna, Isidora! Slušaj, pročitacu ti!

Uzeo je papir i nastavljajući jednom rukom da joj miluje bedra, počeo da čita: Sedi pored mene, draga

I u oči gledaj meni.

Osećanja naših snaga

Krotki pogled nek zaseni

Zatvorivši oči, Isidora se blaženo klatila u taktu stihova. Promukli Jesenjinov glas budio je u njoj želju da se kreće, da pleše.

- Jezenin! Ti - Bog, tvoji stihovi - muzika! Ja sve razumi! Još! Još! Jezenin!

I kao da je odgovarao na njen strasni poziv, njegov glas, kao nepoznati muzički instrument, zazvučao je novom snagom.

Isidora je, lagano se podigavši na stolu ispred njega, počela ples ljubavi, namenjen samo njemu -

Jesenjinu! Ples intimni, otvoren i čist u svojoj otvorenosti. Kao grčka boginja u prozirnem hitonu, ona je pevala u ritmu stiha i Jesenjinovog glasa svim svojim prekrasnim telom, očima, usnama. Njeni gestovi bili su sublimacija strasti poslednje ljubavi.

Ja ostavih kraj gde raste
Cvet u šumi i na njivi,
Usred gorke slave gradske
Ko protuva da proživim.

Završili su se stihovi, prestala je muzika, Isidora u otmenoj, gracioznoj pozi usnule Venere, legla je na pisači sto ispred Jesenjina.

- Bravo, Isidora! Ti si čudo! Kako si ti lepa žena!

KRV NA OGLEDALU

- Ti genij! Ti anđeo! Ti si đavo! Skočila je sa stola, potrčala prema ogledalu i uzevši jarko crveni karmin, napisala na njemu velikim slovima: "I love Jezenin!"

- Ja lublu Jezenin! Karašo?

Jesenjin je prišao ogledalu. Dugo je gledao natpis, sve dok njegovo lice nije iskrivila grimasa straha: učinilo mu se da su slova na ogledalu počela postepeno da krvare, kapi su tekle po staklu. Jesenjin je zadrhtao, okrenuo se Isidori:

- Isidora! Tamo... tamo je krv! Pogledaj, krv!

Ali je Isidora, neshvatajući njegov strah, nastavila da se osmehuje i da mu se umiljava: **MISTERIJA JESENJIN (10)**

Gost kod Bloka

Piše: Vitalij BEZRUKOV

NADAHNUTO je pričao Jesenjin Galini Benislavskoj kad su jedne bele prolećne noći šetali obalom Neve: - Bloka sam upoznao odavno ne samo po knjigama. On je za mene bio kao ikona. Još u Moskvi sam odlučio da, ako ikad odem u Petrograd, obavezno moram da ga vidim. Zarekao sam se sebi: odmah sa stanice idem pravo kod njega kući. Ali, kad sam se našao na Nikolajevskoj železničkoj stanici s koferom u rukama, zastao sam na trgu ne znajući kuda dalje. Zanima li te, Galja? Da ti nisam dosadan?

- Meni je interesantno sve što ima veze s tobom, Serjoža - odgovorila je ona zaljubljeno gledajući u Jesenjina. - A onda, ti lepo pričaš. Tako živo sve mogu da zamislim! I još ova čudesna bela noć!...

Nikad ranije to nisam videla!

- Pa, dobro, kad se umoriš od slušanja, kaži! Dakle, tako, idem ja Nevskim prospektom. Narod nekuda žuri, gura se, galami... Koga god upitam gde živi Aleksandar Blok - niko ne zna. Dosetio sam se da svratim u knjižaru. I zamisli, tamo sam dobio adresu. Krenem na put, a stanuje daleko. Od jutra nisam ništa jeo, torba samo što mi nije otkinula ramena. Ali, idem, idem... Najvažniji zadatak mi je da vidim Bloka. Konačno, dođem do njegove zgrade. Ušao sam, popeo se stepenicama. Zamisli, Galja, stojim i ne mogu da podignem ruku da pozvonim. Šta ako otvori lično Aleksandar Aleksandrovič?!

- Ni ja ne bih mogla - prošaputala je Galja.

- Da. Dakle... ja sam sišao i krenuo iz dvorišta, na sporedan ulaz. Popeo sam se, a kod njih otvorena vrata. Dočekuje me kuvarica: "Šta želiš, momak?" - Ja bih... Aleksandra Aleksandroviča da posetim.

Kuvarica me je začuđeno pogledala i obrisavši ruke o kecelju, rekla: "Dobro, idem da mu kažem.

Samo, mili, idi na stepenice i tamo sačekaj. Ovde su mi, i sam vidiš, šerpe, posuđe, a ti si nepoznat čovek, ko zna!" Otišla je i zaključala kuhinju. Konačno se vrata ponovo otvaraju: "Uđi, ali prvo obriši noge". Ušao sam u kuhinju, spustio kofer i skinuo kapu. I odjednom se iz sobe pojavio lično Aleksandar Aleksandrovič...

- Oh! - oduševljeno je uzviknula Benislavska.

- I ja sam tako reagovao - nasmejao se Jesenjin. - Kako i ne bih! On, onako visok, stasit, sećam se, u domaćoj flannelskoj jakni i beloju košulji. "Dobar dan! Ko ste vi?" - pitao je dosta hladno.

- Ja, ja sam - mucam - Sergej Jesenjin, doneo sam vam svoje stihove. Samo vama verujem. Kako vi kažete, tako će i biti - ispalio sam. "A ja sam pomislio da ste iz Šahmatova", osmehnuo se Blok dobroćudno. "Kod mene ponekad svraćaju zemljaci. Dobro, idemo", i Blok me je poveo u sobu za goste i smestio za sto, a onda pitao: "Dajte da vidimo šta to imate?" Izvadio sam svesku sa stihovima.

Pružio sam mu. Blok je počeo da čita povremeno gledajući u mene. "Da, interesantno, interesantno.

Dobro je!", osmehivao se i klimao glavom. On čita, a ja maramicom brišem znoj sa čela. Blok je primetio i osmehnuo se: "Šta vam je? Zar je tako toplo?!" - Ne, to ja onako! Prvi put u životu vidim pravog pesnika! - lupio sam i trgao se. Blok se nasmejao. "Dobro, čime da vas ponudim? Polina Nikolajevna", viknuo je kuvarici, "poslužite gosta čajem!" Potom me je pogledao i dodao: "Možda nećete odbiti ni kajganu?" Ja sam slegao ramenima. "Spremite i kajganu!", viknuo je kroz vrata. "A dok ona priprema, možda da malo recitujete? Hoću da čujem vaš glas". Pružio mi je svoju svesku, a ja sam skočio i rekao: - Mogu ja i napamet - i zapevao:

- Kako zapevao? - pitala je Benislavska, zaustavljajući se.

- Tako, pevao sam:

Pojila si konja iz dlana u hodu,
A breze su smerno gledale u vodu
Vrebao sam tajno povezaču plavu,
Uvojcima crnim pokrivenu glavu.

Jesenjin se takođe zaustavio i nalaktivši se na granitnu ogradu, gledajući u Galju, otpevao svoju pesmu do kraja:

- I uz plač opela, uz pojanja jeku,
Kao da sam čuo potkovicu zveku.

- Tužno! Tužna je tvoja ljubav, Serjoža - rekla je Galja i začutala pošto je Jesenjin završio pesmu.

On se nasmejao: - Đavo da ga nosi, Galja! Upravo tako je i Blok rekao: "Tužno! Vaša ljubav je tužna, Sergeju Aleksandroviču!" A ja sam mu onda zapevao drugu, veselu - i Jesenjin je zapevao glasno, drsko, obesno:

- Utkala u jezero zrake rujna zora.

Kroz zvonjavu tetrebi jecaju sa bora.

Plače negde srnatka, u duplji se krije.

Samo ja sam veseo - do plača mi nije.

Retki prolaznici i zaljubljeni parovi počeli su da se zaustavljaju i osluškuju Jesenjinovo pevanje. Ali, on nije video ništa, pevao je Benislavskoj strasno, izazovno.

BRAVO, SERGEJU "BRAVO! Hvala, Sergeju Aleksandroviču! Bravo, Jesenjine!", čulo se oko njih. "Pevajte još", molili su slučajni prolaznici koji su prepoznali Jesenjina.

Ali Jesenjin je, uhvativši Benislavsku pod ruku, odlučno zakoračio mimo njih, klanjajući se u hodu obožavaocima:

- Hvala! Hvala! Izvinite, nemam vremena!

MISTERIJA JESENJIN (11)

Duel dva pesnika

Piše: Vitalij Bezrukov

SAMO mi je još to nedostajalo, da nastupam na ulici! - rekao je Sergej Galji kad su se udaljili od ljudi koji su se skupili na obali. - Ne možeš da zamisliš šta je bilo sinoć posle moje autorske večeri...

- Mogu da zamislim! Oduševljenje slušalaca, vrisku i pisku devojaka! Ja sam to i u Moskvi gledala.

- Na rukama su me izneli iz sale! - ponosno je ispričao Jesenjin. - Samo što me nisu raskomadali! Hteli su i pertle iz cipela da mi izvuku. Kravatom samo što me nisu udavili - on se zadovoljno nasmejao.

Kod Benislavske se probudilo osećanje ljubomore. Nije želela da trpi nikoga pored njega. On mora da pripada samo njoj, jedino njoj!

- A šta je bilo dalje? - vratila je Jesenjina priči o Bloku.

- Blok je pohvalio. "Vatreno! I pevate vatreno! I stihovi...", a onda je zamolio nešto od poslednjih...

Jesenjin nije primetio njenu promenu raspoloženja.

- Pitao sam: duže ili kraće? On je pogledao na sat i zamolio: "Dajte kraće, inače će kajgana izgoreti".

Oj, Rusijo, draga moja,

Svaka kuća rizu vije...

Beskrajna su polja tvoja -

Plavetnilo oči pije

Ako viknu sveci s neba: "Neka zemlje, u raj ajmo!"

Ja ću: "Meni raj ne treba,

O tad'binu hoću samo."

Jedva sam uspeo da završim pesmu kad se pojavila kuvarica s poslužavnikom, stavila ga na sto, a Blok je počeo tako da aplaudira da je ona odskočila i vrisnula. Zahvalio joj se, a kad je izašla, ozbiljno mi je rekao: "Prekrasno, Sergeje Aleksandroviču! Vi jedite, a ja ću za to vreme da napišem pisamce vašem imenjaku, pesniku Sergeju Mitrofanoviču Gordeckom. On će vam pomoći. Vaši stihovi zaslužuju da budu objavljeni" - i otišao je u susednu sobu. Ja sam kao gladan pas za tren počistio sve s poslužavnika i već ispijao čaj kada se on vratio i pružio mi pisamce: "Evo, izvolite! Na poleđini je adresa. Hvala vam za pesme! One su čiste, jasne... Hoću da kažem, ne radi reda, nego iz duše: za svaki svoj korak, ranije ili kasnije,

čovjek mora da odgovara, a danas je teško koračati, u književnosti, sve teže i teže... Znam kako je teško uraditi tako da vas vetar ne odnese i blato ne povuče! Ali, srećno, Sergeju Aleksandroviču Jesenjine!" Pružio mi je ruku za oproštaj. Ja sam je stegao sa obe ruke, namestio sam kapu, uzeo svoj kofer i hteo sam da izađem kroz kuhinju, odakle sam i ušao, ali Blok me je zadržao: "Ne, pesniče Jesenjin, sada na glavni ulaz! Samo kroz glavni! I inače, dođite kod mene ako nešto zatreba..." "Hvala, Aleksandre Aleksandroviču, pantiću celog života!" - zahvalio sam mu se. Osmeh mi je bio od uva do uva od sreće kad sam izašao napolje kroz glavni ulaz.

Dva najbolja pesnika i najveća skandal-majstora živela su u Moskvi u isto vreme. Sergej Jesenjin, huligan, zlatokosi Ljelj, osvajač devojačkih srca, i Vladimir Majakovski, govornik, grlati idejni vođa kosomolske bratije. Svaki je imao svoju armiju poštovalaca i obožavalaca, koja je svog idola smatrala jedinim dostojnim obožavanja, i boljim od onog drugog.

Ranije ili kasnije, Jesenjin i Majakovski su morali da se nađu u poetskoj tuči, da jedan od njih pobedi i zasluži slavu najboljeg pesnika sovjetske Rusije.

I došao je taj dan. U ogromnoj sali Politehničkog muzeja skupilo se mnogo naroda - igla nije imala gde da padne. Atmosfera u sali se odmah usijala. Svaku repliku, svaku pesmu "svoga" lidera, publika, podeljena na dva tabora, dočekivala je s oduševljenjem i aplauzima.

- U današnje, materijalističko vreme, pesnik je onaj ko je koristan! - dreknuo je Majakovski. Jesenjin je, sedeći na ivici stola, pogledao odozdo Majakovskog koji je stajao na sceni kao spomenik i dobacio ne razmišljajući:

- Ja smatram da je u svako vreme koristan onaj ko je pesnik!

- A ja nisam pesnik?! - pitao je Majakovski obraćajući se sali i dobio podršku "svojih" u obliku gromkih aplauza.

- Pesnik! Ali neinteresantan! - rekao je Jesenjin smejući se kad su se aplauzi utišali. - Vi ste pesnik za nešto, ja pesnik od nečega, ne znam ni sam od čega... Vi ćete živeti do osamdeset godina, Majakovski, postaviće vam spomenik na trgu... - pogledao je podsmešljivo. - Evo u takvoj pozi, kao što sad stojite, ostaćete zauvek, okamenjeni!... - Sala se zakikotala. Čak i vatreni poklonici Majakovskog su se smejali. - A ja ću crći pored neke ograde na kojoj

su zalepljeni vaši stihovi-parole. Pa, ipak, ja se ne bih s vama menjao! - Jesenjin je ustao i prišavši kraju scene, izgovorio, kao Majakovski: Prihvatam sve,

kako jeste, prihvatam

Gotov sam da idem po tragu

Daću svoju dušu Oktobru i Maju

Ali samo liru milu, ne dam!

Publika je počela da aplaudira, a Jesenjin se okrenuo i ponovo seo na kraj stola.

MISTERIJA JESENJIN (12)

Uči, šegrte!

Piše: Vitalij Bezrukov

BOLJE su moje parole na tarabama nego vaši bestidni stihovi na zidovima Strasnog manastira! -

uvređeno je odgovorio Majakovski. Jesenjin se obradovao što je Majakovski počeo da gubi svoju prepotentnost:

- To nisu stihovi, već huliganstvo! Vi ste mene nazvali "Zvonki pijanica - šegrt"! Lažete, Majakovski. Ja sam odavno majstor! A pitanje ko je od nas majstor, a ko šegrt, rešiće istorija!

Strasti su se usijale. Uzbuđena omladina napeto je zujala diskutujući o kvalitetima svakog pesnika i njegovog nastupa. Izgledalo je da su u vazduhu dva punjenja s visokim naponom, pozitivni i negativni, i dovoljno je da se samo dodirnu, pa da dođe do kratkog spoja, da sevne munja i udari grom. I kao uvek i u sva vremena, našao se čovek koji je namerno isprovocirao skandal:

- Zašto da čekamo da vreme reši? Predlažem da odmah organizujemo duel Majakovski-Jesenjin!... i publika je trenutno reagovala:

- Bravo! Odlično! Duel! Du-el! Du-el! - skandirali su okupljeni ne žaleći ni glasova ni dlanova. Jesenjin je osetio nešto srednjovekovno u njihovom besu. Ličilo mu je na Arenu u kojoj gomila zahteva: "Krvi! Kr-vi!" Hleba i igara u svim vremenima!

Ništa se ne menja u čoveku. Ma kako daleko otišla civilizacija, čovek je uvek isti: ljubav i mržnja, dobro i zlo, velikodušnost i zavist - osmehnuo se on svojim mislima i izašao napred, podigavši ruku i zamolivši za tišinu:

- Ako na jednu poljanu pustiš dva lava, oni moraju da se biju! Sramota pada na glavu onoga ko je malodušan i počne da beži! Ja sam spreman! - Jesenjin je bacio sako kao da se spremio da se stvarno tuče s Majakovskim. Taj gest izazvao je buru oduševljenja u sali.

- Bravo, Jesenjine! Bravo! Jesenjine! "Huligan"! "Huligan!" - zahtevala je publika.

Jesenjin je klimnuo glavom i raširivši ruke kao da ljudima otkriva dušu, on je zvonko i veselo počeo da baca u salu stihove:

Kišica mokrim metlama mete

Balegu vrba s trave što sija.

Pljuckaj naramke lišća, o vetre,

Huligan si ti, ali sam i ja.

Ritam stiha je odvajao režući vazduh skupljenom pesnicom i klimajući kudravom glavom, izgovarajući malo glasnije nego obično kraj stihova. Uzviknuvši poslednje reči, Jesenjin se poklonio publici i otišao u stranu, ustupajući mesto Majakovskom.

- Uči, Šegрте! - Majakovski je rastavio noge i zatresavši pesnicom nad glavom, zagrmeo basom, kao komandant u armiji:

Krenite maršem!

Pametno protiv smutnje.

Tiše oratori!

Vaša

reč

Drug mauzer

Treba živeti

Ko Adam s Evom.

Kljuse gonimo.

Levom!

Levom!

Levom!

Sva komsomolija je ustala i kao po komandi ponavljala za svojim idolom:

- Levom, levom, levom!

Dok je Majakovski recitovao, Jesenjin je obuhvatio glavu rukama i uplašeno gledao u salu. Ali, ipak, je mirno sačekao da se utiša

fanatična buka "majakovaca" i, gledajući kako Majakovski briše znoj, rekao:

- Dok se Majakovski drao, ja sam se pitao da li ima smisla da vam otvaram dušu, kad nemate ukusa, i ne možete da odlučite šta vam je draže: to drečanje koje udara u uši, ili osećaj iz dubine duše... malo je oćutao, a onda odmahnuo rukom - ali đavo da vas nosi, slušajte!

Mi se sada spremamo sve više
U blaženstva kraj, u tihi kut.
I meni se, možda, skoro piše
Zemne prnje da skupljam za put.
Mila šumo, brezovo drveće!
Zemljo, dole, gde se pesak sja!
Pred tim mnoštvom što odovud kreće
Svoju tugu ne znam skriti ja!

* * *

Znam da tamo ne zri šumsko cveće
Nit' razvije svoj labuđi vrat,
I zato me pred mnoštvom što kreće
Uvek hvata užas nepoznat.
Znam da tamo, kada magla budi,
Kroz nju njiva ne zlati se splet.
Zato su mi baš i dragi ljudi
Koji sa mnom idu kroz taj svet.

Jesenjin je dugo stajao zagledan u posetioce kao da svakom zaviruje u dušu. U sali je bila mrtva tišina i samo se ponegde čulo plakanje. Tišinu je narušio isti onaj Fridman.

MISTERIJA JESENJIN (13)

Crni čovek

PIŠE: VITALIJ BEZRUKOV

BRAVO! - plašljivo je uzviknuo. - Kakvo neobično veče! Takvo veče ne pamti istorija ruske literature!

Kad se pije adska smesa od raznih napitaka, može se uzleteti na nebesa!...

- Imate reč, gospodine mauzer - obratio se on Majakovskom.

Majkovski je ozbiljno posmatrao salu. Osećao je da su ljudi opčinjeni Jesenjinom. Čak i njegovi poštovaoci gledali su ga upitno i nepoverljivo.

- Da... teško je recitovati kad je cela sala "ojesenjinila". Pa ipak, Sergeju Aleksandroviču, vi niste Aleksandar Sergejevič (Puškin, prim. prev). "Jubilarno", tom prvi, stranica dvesta petnaesta - objavio je ljutito.

- Aleksandar Sergejevič dozvolite da se predstavim, Majakovski.

Posle smrti moraćemo da stojimo skoro jedan pored drugog: Vi na "Pe" a ja na "eM".

Majakovski je shvatao da je, nesumnjivo, iza Jesenjina po dubini osećanja i po filozofskom shvatanju života. Osetio je da će konačno izgubiti ako bude nastavio da se bori na lirskom polju, gde je suparnik mnogo jači od njega, pa je prešao na primitivne uvrede s nategnutom rimom: Pa, Jesenjin za čovekolike bande. Podsmeh! Krvlju. U rukavicama lajavim. Kad oslušneš... Pa to je iz hora! Svirač!

To je zazvučalo tako bizarno da je sala počela da negoduje:

- Dole! To nije poezija! To je rimovana glupost! Recituj poeziju, a ne uvrede! - Neko je čak počeo i da zviždi... Majakovski se zbunio. Rasejano slegnuvši ramenima, on je otišao sa scene.

Jesenjin je lagano prišao kraju scene, zahvalno je pogledao publiku, duboko uzdahnuo i zatvorio svoje jasne oči. I svima se učinilo da je pao mrak! Da su se Sunčevi zraci, koji su prodirali u salu kroz prašnjave prozore, ugasili. Svima je u duši postalo hladno i vlažno. I u tom, za trenutak zaustavljenom životu, začuli su se stradalnički stihovi "Crnog čoveka".

Prijatelju, prijatelju moj,

Teško sam ti, teško oboleo.

Sam ne znam kako skoli me taj bol.

Da li vetar cvili

Nad pustom kroz do ogoleo

Il' ko on, u šumi u novembru

Po mozgu mi hara alkohol?

Glava mi ušima maše

Ko ptica krilima. Gledam -

Na vratu joj noge da smotrim

Ja više nemam moći.

Crni čovek,

Crni, crni,

Crni čovek

Na krevet mi seda,
Crni čovek mi ne da
Da trenem cele noći.

Nije svima dato da osećaju snagu dubokih duševnih potresa - većina je osetljiva samo na neka životna uzbuđenja. Oduzmi od njih ljubav i mržnju, radost i tugu, nadu i strah, i neće ostati nikakve druge emocije. Ali pesnici, genijalni pesnici, ljudi drugačijeg psihičkog sklopa, mogu da pate kao da nemaju pet nego šest čula i sposobni su da izražavaju misli i osećanja koja prevazilaze uobičajene prirodne granice. U tome je njihova prednost nad gomilom. I zato ih teško ranjavaju podsmeh i nerazumevanje gomile koja ne želi da prizna tu prednost njima važniju od ičega na svetu.

Nikoga nema.
S cilindrom na glavi
Stojim. Sam...
U srči ogledala...
završio je Jesenjin.

Majakovski koji je slušao "Crnogo čoveka", pokrivši lice dlanovima, prišao je Jesenjinu, zagrlio ga svojim ručerdama i poljubio. Opustošen, Jesenjin je uzeo sako, skočio s bine i lagano, ni u koga ne gledajući, krenuo između redova. Cela sala je ustala kao jedan. Neki studenti i studentkinje su, kad je Jesenjin prolazio, padali pred njim na kolena, brisali suze i ponavljali: "Serjoža! Serjoža! Serjoža!" On se samo rasejano osmehivao. Kad je već izlazio, kao da se nečega setio, okrenuo se i rekao sa žaljenjem:

- Vi, Majakovski, imate sreće: samo vas dva slova dele od Puškina! Ali zato kakva: "N" i "O" - On je mahnuo rukom i rekao naročito razvlačeći: "N-n-o-o!"

Začuo se zaglušujući kikut. Smejao se i sam Majakovski, koji je pozdravio Jesenjinovu oštroomnu šalu.

- Mi smo kvit, Sergeju! - viknuo je pomirljivo. - Dajte da se čujemo telefonom. Kod nas na LEF-u možete kad god hoćete da dobijete svoje odeljenje.

Ali Jesenjin se osećao kao pobednik i na predlog pobeđenog Majakovskog odgovorio je isto tako snishodljivo oštroomno:

- Odeljenje? Dali biste mi odeljenje i odelili biste me od dela! Hvala Majakovski, ja ne ratujem na levom frontu. Napraviću svoje

udruženje "Rusijanin".

- A zašto ne "Sovjetijanin", nastavljao je Majakovski. - Kuda ćete, Jesenjine, da denete Ukrajinu, Azerbejdžan, Gruziju?

- Uh, uh! - mahnuo je rukom Jesenjin - od vaših internacionalista reč "Rusija" nikad se ne može čuti!

- Pustite vi to vaše seljaštvo!... vaše Orešine, Ganine i Kličkove! Svi vi nosite glinu na opancima?

- Ja glinu, a vi gvožđe! Od gline je stvoren čovek, a od gvožđa, šta?

- A od gvožđa spomenici!

- E, pa postavite sebi spomenik, u zdravlje! Adio deco!

Jesenjin je, opraštajući se, mahnuo svima rukom i zapevao: Ne žalim, ne zovem, ne plačem.

Sve će proći, ko s belih jabuka kad.

I zlatom venecija zakačen

Neću biti ni ja više mlad.

Za njim je zapevala i sva omladina u sali.

(KRAJ)

Table of Contents

[Start](#)